

Felsőpáhok Község Polgármestere
8395 Felsőpáhok, Szent I. u. 67.
Tel: 83/900-000, Fax: 83/900-001,
E-mail: felsopahok@z-net.hu
Honlap: www.felsőpáhok.hu

Szám: 1-11/2017.

MEGHÍVÓ

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 45.§-a alapján a képviselő-testület rendkívüli nyílt ülését

2017. október 19.-én (csütörtök) 8 óra kezdettel összehívom.

Az ülés helye: Községháza ülésterme Felsőpáhok, Szent István u. 67.

Napirendi javaslat:

1./Alsópáhok község településfejlesztési koncepciójának véleményezése

(Írásbeli előterjesztés)

Előterjesztő: Prótár Richárd Krisztián polgármester

Kérem, hogy a Képviselő-testület ülésén megjelenni és közreműködni szíveskedjen.

Felsőpáhok, 2017. október 13.

Prótár Richárd Krisztián
Polgármester

ALSÓPÁHOK KÖZSÉG POLGÁRMESTERE
 8394 ALSÓPÁHOK FŐ U. 65.
 TEL.: (83) 344-001 FAX: (83) 344-007
 E-levél: polghivalsopahok@t-online.hu

Sorszám: 20.

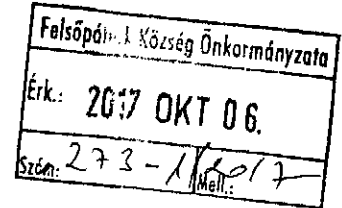
Szám: 199-36/2017.

Tárgy: Alsópáhok község településfejlesztési koncepciójának tervezetének megküldése a 314/2012.(XI.8.) Korm. rendelet 30. § (7) bekezdése alapján.
 Hív.szám: 273-1/2017.
 Mell.: A településfejlesztési koncepció tervezete elektronikus formátumban.

Felsőpáhok Község Képviselőtestülete

Felsőpáhok

Szent István u. 67.

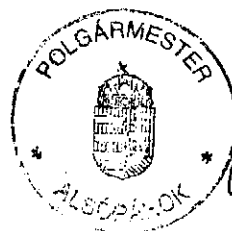
Alsópáhok Község Önkormányzata Képviselő-testületének 68/2016. (VIII.3.) számú döntése értelmében elkészítetteti a település teljes közigazgatási területére vonatkozó új településrendezési eszközeit és az azokat megalapozó településfejlesztési koncepcióját.

Az új szabályozás megalkotásához elsőként a településfejlesztési koncepció elkészítésére kerül sor, ezzel összefüggésben mellékelten küldöm Alsópáhok Község településfejlesztési koncepciójának tervezetét a 314/2012.(XI.8.) Korm. rendelet 30. § (7) bekezdése alapján.

Kérem, szíveskedjen véleményét megküldeni a 314/2012.(XI.8.) Korm. rendelet 30.§ (9) bekezdésében meghatározott tartalommal és e megkeresés kézhezvételét követő 15 napon belül.

Alsópáhok, 2017. október 4.

Tisztelettel:

Czigány Sándor
 polgármester

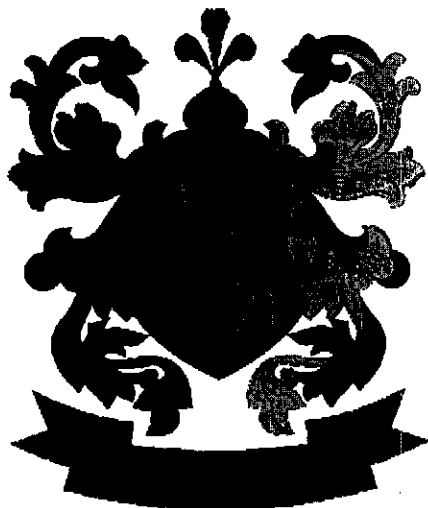
Alsópáhok Község Településfejlesztési koncepciója - TERVEZET

Készült:

**Alsópáhok község
Településrendezési terveinek elkészítését
megalapozó munkarészként**

Megrendelő: Alsópáhok Község Önkormányzata

2017. szeptember 21.

ALÁÍRÓ LAP

ÖSSZEÁLLÍTOTTA:

Felelős tervező:	NÉMETH FERENC okl. építészmérnök településrendezési vezető tervező TT-1 19-0221
Munkatárs:	CSEH EDINA okl. településmérnök NÉMETH KRISTÓF okl. természetvédelmi mérnök
Közlekedéstervezés:	STURCZ MIHÁLY okl. építőmérnök TR-k-T/ 19-0117
Energia-közmű és hírközlés	SZURMAI ZOLTÁN okl. villamosmérnök, vezető tervező TE 19-0065/2017, TH 19-0065/2017
Vízi-közművek	FEHÉRNÉ GRAMANOVÁ HELENA okl. építőmérnök TV-T 19-0194
Táj- és természetvédelem	LAPOSA JÓZSEF
Örökségvédelem	HAVASI BÁLINT
Feldolgozó:	PLANTEUS KFT. 8273 Monoszló, Fő u. 23. Építészeti, településrendezési és mérnöki iroda tel.:87-568 068, fax/tel.: 87-469 209 e-mail: planteus@planteus.hu

1. A TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓ CÉLJA

Az 1997. évi LXXVIII. Törvény az épített környezet alakításáról és védelméről (Étv.) az alábbiakban határozza meg a településfejlesztési koncepció célját, szempontjait:

„A településfejlesztési koncepció hosszú távra rendszerbe foglalja az önkormányzat településfejlesztési szándékait, ennek keretében a területi adottságok és összefüggések figyelembevételével meghatározza a település jövőképét, javaslatot tesz a helyi környezet, társadalom, gazdaság és az infrastruktúra átfogó fejlesztésére, a műszaki, az intézményi, valamint a táji, természeti és ökológiai adottságok fenntartható hasznosítására.”

Alsópáhok jelenleg nem rendelkezik érvényes településfejlesztési koncepcióval, ezért az Önkormányzat ennek megalkotását kezdeményezi. A településfejlesztési koncepció a 314/2012. (XI.8.) Korm. rendeletben (továbbiakban: Rendelet) meghatározottaknak megfelelően készül el.

2. A TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓT MEGALAPOZÓ VIZSGÁLATOK – HELYZETFELTÁRÓ MUNKARÉSZ

A Rendelet 5. § (2) és (3) bekezdésének megfelelően a fejlesztési koncepció készítését megalapozó vizsgálatok a rendelet 1. melléklete szerint készültek el. A vizsgálat a meghatározott tartalom minden elemével foglalkozik, amely érinti Alsópáhok községet, az egyes elemek helyenként összevonásra, átcsoportosításra kerültek a település sajátos adottságai alapján.

2.1. Településhálózati összefüggések, a település helye a településhálózatban, térségi kapcsolatok

Alsópáhok, a nyugat-dunántúli régióban, Zala megyében a Keszthelyi járás területén elhelyezkedő községi rangú település. A község korábban a nyolc települést magába foglaló, Hévíz Kistérséghez tartozott, azonban 2014 óta megszűntek a kistérségek.

Keleti oldalán közvetlenül határos a térség két jelentős városával, Hévízzel és Keszthellyel. További szomszédjai: délen Sármellék, keleten Szentgyörgyvár, északon Felsőpáhok. A település a 75. és 76. főút mentén, észak-déli irányban hosszan elnyúlva fekszik. A 2015-ös adatok szerint a község teljes területe 1802 ha, külterülete 1347 ha, belterülete 263 ha, zártkert 192 ha. Alsópáhok a Balatontól 10 km-es távolságra található.

Alsópáhok természet földrajzilag a Zalai-dombság keleti szélén - a pannóniai üledékekből felépülő Zalavári-dombság keleti lábánál - fekszik. A település idegenforgalmi szempontból frekvenciált helyen található, mivel a hévízi gyógyfürdő, a zalai termálfürdők, a Balaton pár perc alatt elérhető. A közelben lévő természeti értékek, mint a balatoni vízminőség szempontjából fontos felszíni és alatti vízfolyások, a hévízi védett lápok, valamint a Zalavári-hát erdősegei fontos szerepet töltenek be a község életében. Lakosainak száma 2015-ben 1329 fő, az átlagos lakossűrűség 73,75 fő/km².

2.2. A területfejlesztési dokumentumokkal való összefüggések vizsgálata

Az Országos Területfejlesztési Koncepciót az Országgyűlés a 97/2005. (XII.25.) sz. határozattal fogadta el. Célja hogy „kijelölje az ország területfejlesztési politikájának célkitűzéseit, elveit és prioritás-rendszerét, megteremtve a területi szempontok konzekvens érvényesítésének lehetőségét, mind az ágazati szakpolitikák, mind az országos és területi programok kidolgozásában.” Öt átfogó, hosszú távú fejlesztéspolitikai célt határoz meg: a térségi versenyképesség, a területi felzárkózás, a fenntartható fejlődés és örökségvédelem, a területi integrálódás, és a decentralizáció, regionalizmus megvalósítását. A Nyugat-dunántúli Régió fejlesztésének mottójaként a régiót a következőképp határozza meg: „élénk helyi és nemzetközi együttműködési hálózatok régiója, amely európai dinamikus gazdasági, közlekedési, tudás és kommunikációs tengelyek aktív formálójaként, az ember és környezete kiegyensúlyozott

kapcsolatára építve Magyarország - gazdaságilag, szervezeten és kulturálisan is megújuló - zöld jövő régiójává válik."

Alsópáhok és környezete természeti- és táji értékekben gazdag rurális térség, urbanus központtal. Általános érvényű megállapításain túl a középtávú területi célok között, országos jelentőségű fejlesztési térségként szerepel a Balaton Kiemelt Üdülőtérület területe, ahol alapvetően fontos a tartós versenyképesség megteremtése a fenntartható térségi rendszer kialakításával.

A „cél, hogy a környezeti, a táji és kulturális értékek megőrzésével és ésszerű használatával, a turisztikai kínálat minőségi bővítésével, valamint az érintett intézmények, szereplők együttműködésével egy tartósan versenyképes és fenntartható térségi rendszer jöjjön létre.

Ennek érdekében a következő célok elérése kívánatos:

- a minőségi turizmus feltételeinek megteremtése, a turisztikai szezon meghosszabbítása;
- a turisztikai forgalom területi szétterítése a háttérterületek adottságain alapuló sokszínű turisztikai kínálat kialakításával;
- a tó, vizes élőhelyek és egyéb természeti területek ökológiai állapotának, és a víz minőségének megóvása;
- Balaton térség aktív tájképvédelme, kulturális örökségek védelme és a háttérterületek adottságaikra építő fenntartható fejlesztése;
- a közlekedési-, info-kommunikációs és közszolgáltatási hálózatok kialakítása a környezeti és fenntarthatósági szempontoknak megfelelően;
- a nemzetközi jelentőségű balatoni természettudományi, különösen ökológiai, hidrobiológiai, valamint társadalomtudományi regionális kutatások, a Balatonnal kapcsolatos monitoring és információs rendszerek fejlesztése és fenntartása;
- a természet-földrajzi adottságokra építő (pl. szőlő, gyümölcs) és hagyományokkal rendelkező ágazatokban tevékenykedő vállalkozások jövedelemtermelő képességének javítása;
- régióban működő vállalkozások környezetkímélő technológiájának és energiatakarékos működésének ösztönzése;
- magas tudástartalmú és alacsony nyersanyag-, szállítás igényű vállalkozások indításának és letelepítésének ösztönzése."

A Balaton Fejlesztési Tanács 2009. május 8-án fogadta el a legújabb, 2020-ig tartó időszakra szóló *Balaton Hosszútávú Területfejlesztési Konceptiót*. A koncepció a térség jövőképét a következők szerint fogalmazta meg: „Legyen a Balaton Magyarország és Európa kertvárosa!” Ez alapján átfogó célként jelenik meg a helyi társadalom életminőségének javítása érdekében a Balaton térség versenyképességének javítása a fenntartható fejlődés elveinek érvényesítésével. Mindez kiterjed a vállalkozások versenyképességének, a környezet minőségének javítására, valamint a területi kohézió megvalósítására, ami nem más, mint a parttól távolabbi településeken a gazdaság fejlesztése, a foglalkoztatottság bővítése a szereplők együttműködésével.

Kisebb területegységet tekintve, a Nyugat-Balaton térségének fejlesztési irányait is meghatározza a koncepció, külön kiemelve a Cserszegtomaj és Felsőpáhok környékén jellegadó ágazatát, a szőlő- és gyümölcsstermesztést. Az idegenforgalom tekintetében a gyógyturizmus és az aktív-, ökoturizmus terén léphet előre a település, amihez a humán erőforrások színvonalának emelése elengedhetetlen, és a településkép valamint az infrastruktúra-hálózat minőségi fejlesztése szükséges.

Zala Megye Területfejlesztési Konceptiója a regionális célokkal összhangban a jövőképében a "jövő megújuló-zöld megyéje"-ként fogalmazta meg önmagát. A térségben megújuló energiával megújuló társadalmat, versenyképes gazdaságot, európai jólétet kíván teremteni. Mindezeket öt fő, specifikus célterületen valósítja meg, a környezeti állapot javításával, a társadalom megújításával, a kohézió erősítésével, a gazdasági versenyképesség javításával, a térségi felzárkóztatással, a területi kohézió növelésével, a nemzetközi együttműködések és a határon átnyúló kapcsolatok bővítésével.

A megye hosszú távú koncepcionális fejlesztési céljai közül a balatoni térségben megfogalmazott témák közül az egészségturizmus, a gyermek- és családbarát üdülés megvalósítása, az integrált térségi

gazdaságfejlesztési programok, és az élelmiszertermelés élénkítése és piacra jutásának segítése érintheti legfőképp Alsópáhokot.

Zala Megye Szakképzés-Fejlesztési Konceptiójának feladata, hogy a „Zala Megye Területfejlesztési Konceptió”-ban megfogalmazott célrendszer végrehajtásához biztosítsa a jól képzett középfokú szakembereket, ezért céljai között a gazdaság szakmunkás igényének mennyiségi és minőségi kielégítése szerepel. A gazdaság képzési igényének felméréséből következően elsősorban a gép- és járműipar, mechatronikai, elektrotechnikai, megújuló energiák, kereskedelem és logisztika, a gyógy- és az egészségturizmus, építő- és kerámiaipar, fa és a textilipar igényeinek megfelelő képzési rendszer támogatandó. Szakképző centrumok létrehozását a koncepció Zalaegerszegen és Nagykanizsán tervezi.

2.3. A területrendezési tervekkel való összefüggések vizsgálata

A tervhierarchia legmagasabb szintjén az *Országos Területrendezési Terv* áll, melyet az Országgyűlés a 2003.: XXVI. törvénnyel (a továbbiakban: OTrT) hagyott jóvá és később módosított (módosító jogszabály: 2008. évi L. tv.).

Az OTrT határozza meg az ország egyes térségei térbeli rendjét, tekintettel a fenntartható fejlődésre, valamint a területi, táji, természeti, ökológiai és kulturális adottságok, értékek megőrzésére, ill. erőforrások védelmére.

Alsópáhok község területének legnagyobb részét az Ország Szerkezeti Terve erdőgazdálkodási térségbe, középső kisebb részét települési térségbe, az északi területét vegyes területfelhasználású térségbe, a déli területeken zömében mező-, helyenként vízgazdálkodási térségbe sorolja.

Az országos térségi övezetek közül az országos ökológiai hálózat övezete érinti a község keleti részét, a kiváló termőhelyi adottságú szántóterület valamint, a jó termőhelyi adottságú szántóterület övezete a település déli részét érinti, a kiváló termőhelyi adottságú erdőterület foltokban jelenik meg, a tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő terület övezete a település közel egészét lefedi, az országos vízminőség védelmi terület övezete a teljes közigazgatási területre kiterjed.

Alsópáhok területére a térségi illetve megyei területrendezési tervek közül a *Balaton Kiemelt Üdülőkörzet Területrendezési Tervének elfogadásáról és a Balatoni Területrendezési Szabályzat* megállapításáról (továbbiakban BTv) szóló, a 2000. évi CXII. jóváhagyott törvény vonatkozik. A térségi, illetve megyei területrendezési tervek hivatottak a térségi területfelhasználási kategóriák és övezetek kijelölésére, az országos területfelhasználási kategóriák, övezetek figyelembe vételével, azok pontosításával.

A közúthálózat Balaton kiemelt üdülőkörzet területét érintő elemei közül a 75. sz. főúti kapcsolat ([OTrT szerint] - Keszthely - Alsópáhok – Zalaapáti – Pacsa – Zalaszentmihály – Bak – Zalatárnok – Nova – Lenti – Rédics útvonala érinti. Alsópáhok közigazgatási területén halad keresztül a 75. számú út.

A települést közel azonos arányban erdőgazdálkodási térség, valamint mezőgazdasági térség területfelhasználási kategóriába sorolja, a középső kisebb része települési térség, a déli területeken zömében mező-, helyenként egyedileg meghatározott térség és vízgazdálkodási térség besorolást alkalmaz a BTv a térségi szerkezeti terven. A községet országos jelentőségű közlekedési főút nyomvonala szeli át. A BTv és az OTrT a 75. számú út elkerülő tervezett főút nyomvonalát ábrázolja, mely így a települési térséget nem érinti, azonban az elkerülő út új nyomvonalon fog megvalósulni.

A kiemelt térségi övezetek közül a magterület, az ökológiai folyosó és az ökológiai folyosó, a pufferterület, a térségi jelentőségű tájképvédelmi terület, ökológiai rehabilitációt igénylő terület, felszíni szennyeződésre fokozottan érzékeny terület, vízerózióknak kitett terület, települési terület, általános mezőgazdasági terület, kertgazdasági terület, erdőterület, erdőtelepítésre alkalmas terület, kiváló termőhelyi adottságú erdőterület, turisztikai fejlesztési terület övezet érinti a települést.

A községet déltől keleti irányba nagyközépnomású földgázvezeték szeli át. A település északi és északkeleti részén halad egy 400 kV-os villamos távvezeték, valamint 120 kV-os villamos távvezeték. A Hévizt nyugat felől elkerülő 760-as út Alsópáhok keleti területeiből is elfoglal valamennyit.

Alsópáhok közigazgatási területe három részre tagolható, melyek közel azonos méretűek, harmad része települési terület övezetébe, harmad része mezőgazdasági terület övezetébe tartozik, valamint további harmad része erdőterület.

2.4. A szomszédos települések hatályos településszerkezeti terveinek Alsópáhok fejlesztését befolyásoló vonatkozásai

A helyzetfeltáró munkarész kitér Keszthely és Héviz településszerkezeti terveinek azon részleteire, melyek Alsópáhok község településfejlesztési elképzelésit befolyásolhatják.

Keszthely város közigazgatási területe nyugatról határolja Alsópáhokot. Településszerkezeti tervén a nyugati határos területek szinte kizárólag véderdő besorolást kaptak, a közelben található beépítésre nem szánt bánya területeket szintén véderdő választja el a keszthelyi területektől.

A 2014-2020-as időszakra a megyei koncepció három stratégiai területi célt fogalmaz meg, melyek közül a „Zala balatoni térsége (Keszthely és Héviz térsége) kreatív tudásra és természeti értékekre épülő gazdaság- és vidékfejlesztése” érinti az alsópáhoki térséget. Ennek kapcsán több programot, akciót tervez megvalósítani a megye. Kiemelt célként jelenik meg Keszthely turisztikai szolgáltatások színvonalának emelése. Ennek egyik eszköze az ágazatban kialakuló együttműködések, különösen a területi alapon szerveződő szolgáltatási klaszterek kialakulásának ösztönzése. További feladat a gyermek- és családbarát üdülés elősegítése Keszthely, Héviz, Gyenesdiás, Vonyarcvashegy, Kehidakustány, Alsópáhok, Balatongyörök, Cserszegtomaj, Zalakaros területi fókusszal.

Héviz Alsópáhok északkeleti szomszédja, határuk a Páhoki-pataktól keletre húzódó 760. Sz. Út mentén került meghatározásra. A város településszerkezeti terve a határos részeken nemzeti ökológiai hálózat területként magterületet, ökológiai folyosót, valamint pufferterületet különít el, emellett erdő és mezőgazdasági, illetve különleges terület övezeteket határol le.

A szerkezeti terv alapján Héviz új gazdasági terület kialakítását javasolja a 760-os számú út és Alsópáhoki út csomópontja térségében, az új autóbusz pályaudvar és nagyparkoló mellett kerül kialakításra, mely Héviz nyugati kapuja.

Felsőpáhok északról határolja Alsópáhokot, a határos területek zöme kertvárosias lakóterület valamint településközponti vegyes terület, de mezőgazdasági terület is jelen van keleti és nyugati irányból.

Szentgyörgyvár település Alsópáhok nyugati szomszédja, nagyrészt kertes mezőgazdasági területek határolják Alsópáhok felől, de kisebb erdőfoltok is megjelennek.

Alsópáhok déli szomszédja Sármellék, leginkább mezőgazdasági területek határolják Alsópáhokot.

2.5. A hatályos településfejlesztési döntések bemutatása

A hatályos településrendezési eszközök az Országos Településrendezési és Építési Követelményekről (OTÉK) szóló 253/1997. (XII.20.) Kormányrendeletnek és a Balatoni Területrendezési Szabályzat megállapításáról szóló módosított 2000. évi CXII. Törvénynek megfelelően készültek. A Településszerkezeti tervet és leírást a képviselőtestület a **54/2006. sz.** határozattal fogadta el, majd 2007-ben és 2012-ben módosította. A Helyi építési szabályzatról (továbbiakban: Hész) és szabályozási tervről szóló rendelet a **9/2006.(V.30.) sz.** rendelettel került elfogadásra, ami szintén kétszer (2007-ben, 2012-ben) módosításra került.

2.6. Társadalmi környezet

Alsópáhok lakosság száma 2016. január 1-jei adatok alapján:

állandó lakosság száma	1378 fő
nemek szerint	
nő	727 fő
férfi	651 fő

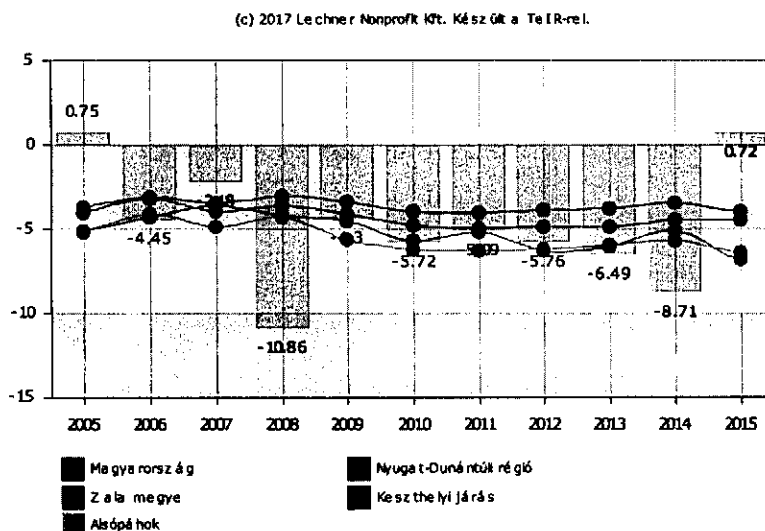
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A község lakónépességének száma 2007-től általában emelkedést mutat, a népességben belül a nők aránya kicsivel magasabb. Az állandó jellegű bevándorlás az utóbbi években magasabb, mint az elvándorlók száma.

A 65 év feletti lakosok száma nő, a 0-14 éves korosztály száma viszont évről-évre csökken. Az éves kimutatások azt támasztják alá, hogy a halálozások száma magasabb, mint a születések száma.

Természetes szaporodás/fogyás (ezrelék)

Az élveszületések és a halálozások különbsége ezer lakosra vetítve.

Korcsoportos bontásban elmondható, hogy a munkanélküliség a nyugdíj előtt állókat (59 év feletti) kivéve minden korosztályt érint. Különösen nehéz helyzetben vannak a 30 év alatti fiatal pályakezdők és az 50-59 év közötti korosztály. A fiatal pályakezdőknek munkatapasztalat hiányában szinte reménytelen hosszabb távú munkát találniuk, míg az 50-59 éves munkanélkülieket nem szívesen alkalmazák már a munkáltatók. Az álláskereső több mint fele legfeljebb szakiskolai végzettséggel rendelkezik. A magasabb iskolai végzettség egyértelműen növeli a munkavállaló munkaerőpiacon való elhelyezkedését. A munkanélküliségi ráta az elmúlt években kedvezőbben alakult mind a megyei, mind az országos átlagnál, de elmaradt a régiós átlagtól. Összeségében megállapítható, hogy csökkenő tendenciát mutat, országos, megyei, régiós és települési szinten is. A településen a tartós munkanélküliek aránya 46%-ról 18%-ra csökkent.

Alsópáhokon jelentős közösségi élet működik számos egyesület keretében, mint az Alsópáhoki Labdarúgó Egyesület, Alsópáhoki Önkéntes Tűzoltó Egyesület, Polgárőr Egyesület, "Bodzavirág" Népdalkör Hagyományörző Közhasznú Egyesület, Vöröskereszt Alsópáhoki Szervezete, Kolping Családi Egyesület, Alsópáhoki Öregfiúk Labdarúgó Egyesület, Alsópáhok Óvoda és Iskola Gyermekéiért Alapítvány, Alsópáhokért Közalapítvány. Minden évben falunapot, idősek napját, szüreti felvonulást és karácsonyi ünnepséget rendeznek. A helyi közélet működésének szinterei: művelődési ház, iskola és óvoda, sportpálya.

2.7. Humán infrastruktúra

Az Alsópáhoki Szivárvány Óvoda három csoportban 75 férőhellyel rendelkezik. A Felsőpáhok községgel közösen fenntartott óvoda a 2014/15-ös nevelési évben a jelenlegi 62 gyermekkel a kihasználtsága 83%-os volt. A mostani rendelkezésekre álló adatok alapján az óvodai kapacitás elegendő a feladatellátás biztosításához. A 3 óvodai csoportba 62 gyermek jár, a csoportok átlaglétszáma 20 fő. A 3 óvodai csoportban 7 főállású óvodapedagógus dolgozik. Az óvónők munkáját 3 dajka segíti.

Az alsópáhoki gyerekek a településen található Dr. Szántó Imre Általános Iskolába járnak. Korábban az iskolát Alsópáhok és Felsőpáhok önkormányzatai intézményfenntartó társulás keretében működtették, 2013. január 1-től a fenntartói feladatokat átvette a KLIK. Az intézmény befogadóképessége 224 fő. Az intézmény fogadni tudja a környék általános iskolás korú gyermekeit, beleértve a hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetű és sajátos nevelési igényű tanulókat is. Az iskola 8 évfolyamos, évfolyamonként 1-1 osztállyal. Idegen nyelvet (angol, német) 4. osztálytól heti 3 órában tanulnak a gyerekek. A számítástechnika alapjaival korszerű gépekkel felszerelt informatikateremben ismerkedhetnek a tanulók. A gyermekek 3. osztályban úszásoktatásban részesülnek a szomszédos Kolping Hotel uszodájában. A gyógytestnevelést, logopédiát és fejlesztő foglalkozást igénylő gyerekekkel képzett pedagógus foglalkozik. Az iskola az alsósok számára napközis, a felsősök számára tanulószobai ellátást biztosít.

Alsópáhokon nincs bölcsődei ellátás. Bölcsőde legközelebb Hévízen és Keszthelyen, családi napközi pedig Zalaegerszegen található.

Alsópáhok községben az egészségügyi alapellátásban 1 területi ellátással rendelkező felnőtt háziorvos dolgozik, munkáját 1 védőnő és 2 ápolónő segíti. Betöltetlen háziorvosi, védőnői és ápolónői státusz nincs a településen. Az orvosi rendelő és gyógyszertár Alsópáhokon található. Központi orvosi és gyógyszerári ügyelet Hévízen, szakorvosi és kórházi ellátás Keszthelyen vehető igénybe. A szociális szolgáltatások közül a családsegítés és a szociális étkeztetés a házi segítségnyújtás és a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás helyben rendelkezésre áll, a hozzáférés minden idős részére biztosított, de bizonyos szociális ellátások igénybevétele jövedelmi korláthoz kötött.

A településen található posta, valamint kultúrház és eMagyarország pont, mely egyaránt szolgálja a lakosság közösségi célú rendezvényeinek kiszolgálását valamint ismereteinek bővítési lehetőségét. Emellett egy sportpálya is található, mely a fizikai állóképesség fejlesztését szolgálja.

2.8. Gazdaság

Az egykori mezőgazdasággal és állattenyésztéssel foglalkozó lakosság mára, eredeti foglalkozásával jobbra felhagyott. Az állatállomány minimális, főképp szárnyasokból áll. Állattenyésztéssel 5-7 család foglalkozik, ebből kettő tejtermeléssel. A lakosság kisebb részben helyben, a vendéglátóegységeknél, a faterlepen, az alap-és középfokú szolgáltatásoknál, illetve nagyobb részben a szomszédos városokban, Hévízen, Keszthelyen talál munkát. A településen a Kolping Családi Hotel és Képző Központ 22 helybeli embernek nyújt munkalehetőséget. A mezőgazdasági területek további csökkenése a kiarcellázások miatt a közeljövőben folytatódik.

A település határában két bánya is működik. Mindkét bánya helyileg a keszthelyi út felől közelíthető meg. A homokkőpala bánya hasznos anyagának kitermelése után, vizuálisan nem keletkezik jelentős tájseb, a rendezése a körülötte elterülő szántóföldek művelése szempontjából megoldásra vár. Az itt kitermelt palát nemcsak a településen, hanem az egész térségben használják.

A tőzgebányát 1996 közepén nyitották meg a berekben. A bányászat ma gazdasági szempontból előnyös, a kitermelés befejezése után pedig a terület tájképi adottságait gazdagító elemévé válik. A település turisztikai érdeke a terület tájképileg és funkcionálisan megfelelő rendezése, mivel elkészülte után az egyik legmeghatározóbb vonzerővé válhat. A felhagyott bányarészekben a rekultivációt folyamatosan végzik.

A kulturális turizmus a településen nem jelentős, a gyógyturizmusban csak mint szállásadó vesz részt. A településen a borturizmussal összekötve lehetne a gasztronómiai turizmust is fejleszteni.

Lovas turizmus a településen még nem kiforrottan, de már létezik. A Becsali csárda foglalkozik lovagoltatással, oktatnak és túrákat szerveznek a környéken. További útvonalak kijelölésével és más hasonló intézményekkel együttműködve a térségen belül egy hálózat kialakítására nyílhat mód. A település határában, a Gizella-majorban szennyvízszikkasztó működik. A szikkasztó a térség több településének szennyvizét fogadja.

A településen a regisztrált vállalkozások száma 2015-ben 298 volt. Legjelentősebb arányban (18%) a szálláshely-szolgáltatással és vendéglátással foglalkozók találhatók, a kereskedlemmel és gépjárműjavítással (7%) foglalkozó vállalkozások száma megegyezik az építőiparhoz (7%) tartozó vállalkozások számával. A vállalkozások döntő többsége 1-9 főt foglalkoztató mikrovállalkozás.

Az idegenforgalmi tevékenység jelentős a községben, a kereskedelmi és magán szálláshelyeken a vendégéjszakák száma a 2014-es évben 115 382 volt. Az összes vendégéjszaka forgalom jelentős részét a Kolping Hotel bonyolította.

Szép számmal találunk eladásra kínált ingatlanokat, építési telkeket, családi házakat. Az eladásra kínált családi házas ingatlanok 1 m²-re vetítve átlagosan 210 e Ft-ba kerülnek. (A számítások kínálati árak alapján történtek, amik az adott ingatlanon található épület bruttó beépített területéhez kerültek viszonyításra. Az árat azonban számos egyéb fontos körülmény, pl. telekméret, komfortfokozat, elhelyezkedés, építés éve stb. is befolyásolja, így az összehasonlítás csak nagyon "durva" közelítésnek tekinthető, azonban megalapozó vizsgálódásra alkalmas.) A kínált ingatlanok többnyire újszerűek, átlagos alapterületük változó (110-300 m²), a hozzá tartozó telkek átlagos mérete 1540 m². A szomszédos települések vizsgálata során látható hogy a keszthelyi kínálat jóval cizelláltabb, a hévízi ingatlanok értéke a Balaton környékén található között az egyik legmagasabb, így az 1 m²-re jutó ingatlan értéke is magasabb mint Alsópáhokon. Jóval fontosabb megállapítás azonban, hogy a Hévíz szomszédságában található Nemesbük községben az ingatlanok átlagos értéke jóval alacsonyabb, azonban pl. a Gyenesdiási ingatlanok átlagosan kis mértékben drágábbak.

2.9. Az Önkormányzat, intézmények

Az Önkormányzat helyben jelenleg jegyzői, polgármesteri, adóhatósági, anyakönyvvezetői, műszaki, egyes szociális, pénzügyi, községgazdai és munkügyi feladatokat lát el.

A 2016. évi költségvetés kiadási és bevételi főösszege 387.519.000,- forint volt. A kiadások tervezésekor figyelembe kellett venni a törvény által előírt kötelező feladatokat és a szükséges beruházások lehetőségeit.

Az önállóan működő intézmények közül az Alsópáhoki Óvoda és a Gazdasági Ellátó Szervezet kiadása összesen 195.364.000,- forint.

Az utak karbantartására 5.317.000 Ft-ot került betervezésre, amelyet a belterületi és a zártkerti utak karbantartására szolgálnak. Itt került tervezésre a zártkerti, illetve hegyi utak felújítása 1.500.000 Ft-tal, a Káposztás földknél lévő híd felújítása 700.000 Ft-tal, a mély út alján lévő rácsos átereszt felújítása 950.000 Ft-tal, valamint a Csali kanyarnál lévő buszmegálló előtti járda javítása 300.000 Ft-tal.

Ez évben is fontos az intézmények takarékos működtetése, így a feladatok előirányzata is így került tervezésre.

A közfoglalkoztatás tervezett összes kiadása 3.355.000 Ft.

A zöldterület-kezelés dologi kiadásainak előirányzata 11.656.000 Ft. Itt kerültek tervezésre a helyi termékbolt külső térrendezési munkái 1.500.000 Ft-tal, a nemesboldogasszony-fai buszváró kialakítása 400.000 Ft-tal, a helyi termékbolt és a templom körül elvégzendő lakatos munkák 1.100.000 Ft-tal, a helyi termékbolt bútorozása 500.000 Ft-tal, a buszmegálló kiegészítő alapozási munkái 466.000 Ft-tal, az iskolában lévő WC csoportok felújítása 200.000 Ft-tal.

Ugyancsak itt került tervezésre a község virágosítására, karbantartási anyagok beszerzésére 3.202.000 Ft, szúnyogok gyérítésére 500.000 Ft, a község területén egyéb munkálatok elvégzésére, traktorral végzendő feladatokra 1.174.000 Ft.

A fejlesztési célok között a gyermekétkeztetés fejlesztése, valamint a Dr. Szántó Imre Általános Iskola tornatermének sportpadlójának felújítása szerepel, melynek összege 7.475.000,- Ft.

Fejlesztések tervezett összege 48.536.000,- forint. A Képviselő-testület 2016. évben az Általános Iskola Wc és radiátor felújítását, különböző pályázati támogatással megvalósuló felújításokat, a Közös Önkormányzati Hivatal tanácstermének, konyhájának felújítását szorgalmazta, de emellett a lakásépítés helyi támogatása, a temető és parkolójának bővítése, a Művelődési Ház kazán cseréje, a háziorvosi rendelő is betervezésre került.

Az Önkormányzat tulajdonát képezi az úthálózaton kívül a temetők, a közparkok, az intézmények, a sportpálya, beépítetlen területek, és az egykori bányák területei közül néhány. Az Önkormányzat bérletét nem tart fent.

A vezetékes ivóvíz és a szennyvíz elvezetést a Dunántúli Regionális Vízmű Zrt. végzi, a vezetékes gáz szolgáltatást az Közép-dunántúli Gázhálózati Zrt., a villamosenergia szolgáltatását az E.ON Dél-dunántúli Áramhálózati Zrt, a kommunális és szelektív hulladék szállítását pedig a Keszthelyi HUSZ Hulladékszállító Egyszemélyes Nonprofit Kft. végzi.

2.10. A táji és természeti adottságok vizsgálata, tájhasználat, tájszerkezet

Alsópáhok Zala megye keleti részén, Keszthelytől négy, Hévíztől két kilométerre található. Természet földrajzilag a Zalai-dombság keleti szélén, a pannóniai üledékekből felépülő Zalavári-dombhát keleti lábánál fekszik a község.

A Balaton Kiemelt Üdülőkörzetében a táj, a természeti és a települési környezet minőségének védelme, a jelentős gazdasági potenciált képviselő üdülés és idegenforgalom minőségi fejlesztéséhez szükséges környezeti feltételek megőrzése és javítása, a térség kiegyensúlyozott területi fejlődése és a térség megfelelően szabályozott területhasználata elengedhetetlen feltételek az ökológiai állapot egyensúlyának megőrzéséhez. Alsópáhok területén nem találhatóak a Nemzeti Parkhoz tartozó védett természeti területek, ám lápterületek igen, és ezek az 1996. évi LIII. törvény erejénél fogva védett területnek minősülnek, megóvásuk kiemelt feladat. Védett állatok és növények közül nincs honos a településen.

A növényföldrajzi tájbeosztás szerint a Zalai flórajárásba tartozik. Alsópáhok a Balaton-felvidéki Nemzeti Park működési területébe tartozik, azonban a települést nem érinti nemzeti park, tájvédelmi körzet, természetvédelmi terület. Lápterületek érintik a települést a keleti oldalon.

Természeti értéknek minősülő a Páhoki-patak menti gyepek, erdők, a szőlőhegyek és a zonális erdők. Az állatvilág valaha gazdagabb volt, azonban az erdők ma is bőséges táplálékot kínálnak a szarvasoknak, őzeknek, vaddisznóknak, rókáknak, sőt a terület kiemelkedő madár faunával bír. A Keszthelyi-hegység erdősült területein számos védett állatfaj él.

A település területhasználata a táj domborzatának megfelelően alakult. A déli területek a szántók területsávja, melyen főként kukoricát, búzát, repcét és árpat termesztnek. A középső síkabb terület, a fő utca két oldala beépült belterület. A község főleg a dombvidék felé terjeszkedik, eltűnően vannak a

szőlők, helyettük a külterületeken is családi házas jellegű épületeket emelnek. A belterület felett közvetlenül kertes művelésű területek, zártkertek helyezkednek el, gyümölcs és szőlőművelésű területekkel. A földterületeket magángazdálkodók művelik.

A település a balatoni üdülőövezet része. Tájji, tájképi adottságai vonzóak, építészeti, kultúrtörténeti emlékekben gazdagok. Mérsékelt meleg és mérsékelt nedves éghajlatú, amely jellegében a magassági szintek szerint tagozódik.

2.11. Tájhasználat, tájszerkezet, a zöldfelületi rendszer vizsgálata

A település közigazgatási területének jelentős része, 85%-a külterület, java része mezőgazdasági terület (76%), kisebb része erdőterület (14%). A beépítésre nem szánt területek nagy része a település keleti, déli és nyugati felén található. A beépítésre szánt területek egy része még nem épült be, az e célra a korábbi települési döntések által kijelölt területeken jelentős a szabad beépítési kapacitás, azonban el kell kerülni a külterületi településrészek nagy mértékű beépülését, hogy megóvjuk a település jellegét.

Alsópáhoknak nincsen jelentős egybefüggő zöldfelülete, kiemelkedő közparkja. Azonban az összes zöldterület nagysága 3-4 hektár. A viszonylag érintetlen területek aránya nagy, a szőlő- és gyümölcsstermesztéshez kedvező adottságokkal bír a település. A Kolping Hotel jelentős zöldterülettel bír, egy szállóvendégre 125 m²-nyi zöld terület jut.

Alsópáhokon a természet által uralt területek aránya (külterület) nagy, jellemzően körbe öleli a település belterületét. Ezen belül jelentős a művelt területek aránya.

2.12. Az épített környezetének vizsgálata

2.12.1. A település történeti áttekintése, etimológiája

A község neve feltehetően a „páhol” igéből származik. A környéken működő tímár foglalkozásra, a nyersbőr páholására utal, annak többes számmal ellátott változata. A térségben több település is foglalkozott ezzel, a meleg vizekre építve. Az „Alsópáhok” név csak 1662-től létezik.

Szórványos régészeti leletek bizonyítják, hogy a terület már az őskorban is lakott volt. Kerültek elő leletek a rézkorból, bronzkorból, a kora vaskorból, megtalálhatók a vonaldíszes kerámia népének, és a péceli kultúrának a nyomai. Régészeti leletekből ismert a település román templomának a helye. A templomot Dr. Szántó Imre tárta fel 1948-ban. Szent Margit tiszteletére emelték, feltehetően a XI. században, de az első említés 1369-ből származik. Hajóját félköríves kis szentély zárta le. 1778-ban pusztult el. A területen álló másik templom, az 1354-ben épült, 1369-ben említett Boldogságos Szűz tiszteletére emelt templom szintén elpusztult, utolsó írásos emlék 1763-ból származik. Ez volt a mai Nemesboldog-asszonyfa, a korábbi Boldogasszony Páh, temploma.

A település első írásos említése 1259-ből származik. Az adománylevélben „Paah” néven szerepel a terület, melyből IV. Béla fia adományoz. A falu lakói az adománylevél tanúsága szerint östermelőként szőlészettel, állattenyésztéssel és földműveléssel foglalkoztak. A török dúlás után a település elnéptelenedett. 1732-ben 10 családot telepítettek be, 1746-ban 4 német család élt a községben.

Az 1768-as urbárium felmérései szerint a település jobbágysai szabad költözésűek, magyar nemzetiségűek. Az egyetlen földbirtokos a veszprémi püspökség. Az úrbéres lakosság 29 telkes jobbágy, 9 házas zsellér és 3 házatlan zsellér. Összesen 324 hold terület, melynek minősége első osztályú. Az

